

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ivo Pospíšila, soudkyně Lenky Kaniové a soudce Petra Pospíšila v právní věci žalobce: **Bc. M. L.**, zastoupen Mgr. Liborem Štajerem, advokátem se sídlem Hellichova 458/1, Praha 1, proti žalované: **revizní komise Zdravotní pojišťovny ministerstva vnitra České republiky**, se sídlem Vinohradská 2577/178, Praha 3, proti rozhodnutí žalované ze dne 10. 12. 2024, ev. č. 1114391/1, ev. č. ESS: ZPMV/1385797/2024, v řízení o kasační stížnosti Zdravotní pojišťovny ministerstva vnitra České republiky proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 23. 7. 2025, č. j. 8 Ad 3/2025-45,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 23. 7. 2025, č. j. 8 Ad 3/2025 - 45 **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] V projednávané věci Nejvyšší správní soud navázal na nedávné rozhodnutí rozšířeného senátu, které sjednotilo judikaturu správních soudů, pokud jde o určení žalovaného správního orgánu ve věcech týkajících se přezkumu rozhodnutí orgánů zdravotních pojišťoven (rozsudek rozšířeného senátu ze dne 1. 10. 2025, č. j. 8 Ads 164/2022 - 97).

[2] Žalobce podal ke Zdravotní pojišťovně ministerstva vnitra České republiky (dále jen „ZP MV“) žádost o schválení mimořádné úhrady 6 balení léčivého přípravku Skyclarys 50 mg CPS DUR 90, který je určen k léčbě Friedreichovy ataxie. Ta ji zamítla a revizní komise zdravotní pojišťovny následně zamítla žalobcovo odvolání.

[3] Městský soud nyní napadeným rozsudkem vyhověl žalobě směřující proti ZP MV, zrušil rozhodnutí revizní komise a vrátil věc zdravotní pojišťovně k dalšímu řízení. Shledal totiž, že všechny podmínky § 16 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, byly splněny. Odkázal přitom na registraci přípravku u Evropské lékové agentury a doporučení ošetřujícího lékaře (bod 33 napadeného rozsudku), přičemž jde o jedinou možnost zmírnění projevů nemoci (bod 36 tamtéž) a o výjimečný případ s ohledem na dlouhodobé trvání nemoci žalobce (příznaky trvající 22 let), nenaplněnou medicínskou potřebu, nemožnost jiné léčby, prokazatelné zhoršování a odborné doporučení lékaře (bod 45 tamtéž). Proto městský soud uzavřel, že je namístež žalobci lék individuálně uhradit (bod 48 tamtéž).

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalobce

[4] ZP MV (dále také „stěžovatelka“) napadla rozsudek městského soudu kasační stížností, v níž navrhla, aby Nejvyšší správní soud rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

[5] Stěžovatelka v kasační stížnosti namítala, že městský soud posoudil medicínské otázky bez zajištění odborného posouzení, nepřihlédl k argumentům stěžovatelky v napadeném rozhodnutí a jím provedenému lékařskému posouzení a neodůvodněně upřednostnil podklady předložené žalobcem.

[6] Žalobce se ve svém vyjádření ke kasační stížnosti s námitkami stěžovatelky neztotožnil. Poukázal na to, že stěžovatelka další dokazování nenavrhovala a městský soud činil řádné úvahy o předmětu sporu.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[7] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je projednatelná. Následně přezkoumal rozsudek městského soudu v rozsahu důvodů uplatněných v kasační stížnosti, včetně důvodů, ke kterým je povinen přihlížet z úřední povinnosti [§ 109 odst. 3 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)]. Kasační stížnost **je důvodná**, nicméně z jiných než stěžovatelkou uváděných důvodů.

[8] Kasační soud se, v návaznosti na nedávné rozhodnutí rozšířeného senátu, předně zabýval tím, zda městský soud jednal se správným správním orgánem v pozici žalovaného. V opačném případě by mohlo jít o vadu s možným vlivem na zákonnost napadeného rozhodnutí městského soudu (usnesení rozšířeného senátu č. j. 8 Ads 164/2022 - 97, bod 64). K takové vadě musí Nejvyšší správní soud přihlídnout i z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 část věty za středníkem s. ř. s.).

[9] Ve vztahu k orgánům pojišťoven jako žalovaným správním orgánům podle sjednocujícího výkladu platí, že „[v] řízení o žalobě proti rozhodnutí rozhodčího orgánu VZP (stejně jako proti rozhodnutí revizní komise VZP) je proto podle § 69 s. ř. s. žalovaným správním orgánem přímo tento orgán, nikoliv VZP. Tomu nebrání ani skutečnost, že rozhodčí orgán (revizní komise) nemá samostatnou právní osobnost a že jeho vystupování v řízení před správním soudem bude finančně či administrativně zajišťovat zdravotní pojišťovna“

pokračování

(usnesení rozšířeného senátu č. j. 8 Ads 164/2022 - 97, bod 55). V nyní projednávaném případě je proto podle § 69 s. ř. s. žalovanou přímo revizní komise ZP MV, nikoliv zdravotní pojišťovna.

[10] Pouhé nesprávné určení žalovaného správním soudem ovšem nestačí pro závěr, že vada mohla mít i vliv na zákonnost. Jak taktéž dovodil rozšířený senát, „*o vadu s vlivem na zákonnost [by nešlo], pokud by v řízení před městským soudem fakticky jednala osoba oprávněná jednat přímo za tyto orgány [tj. předseda revizní komise nebo jím pověřená osoba], tj. pokud by bylo zřejmé, že její projev vůle lze přičítat rozhodčímu orgánu, resp. revizní komisi, nikoliv celé VZP*“ (usnesení rozšířeného senátu č. j. 8 Ads 164/2022 - 97, body 62 a 64).

[11] V projednávané věci za ZP MV v řízení před městským soudem jednala její zaměstnankyně Mgr. A. S. (právníčka odboru právních agend), kterou k tomuto jednání pověřil generální ředitel ZP MV (viz pověření na č. l. 37 spisu městského soudu). Takové jednání ovšem není přičitatelné žalované (tj. revizní komisi ZP MV), která měla být v řízení před městským soudem žalovanou. Pokud tedy městský soud v řízení o žalobě jednal se stěžovatelkou jako s žalovanou a vycházel z vyjádření, která nejsou přičitatelná revizní komisi, ale pojišťovně jako celku, dopustil se vady řízení, která mohla mít vliv na zákonnost.

[12] Jakkoliv Nejvyšší správní soud má pochopení pro složitou situaci žalobce, za tohoto procesního stavu je předčasné se zabývat kasačními námitkami stěžovatelky, tj. podstatou věci týkající se mimořádné úhrady léčivého přípravku. Městský soud musí nejdříve provést řízení se správně určenou žalovanou (tj. přímo revizní komisí ZP MV).

IV. Závěr a náklady řízení

[13] Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že městský soud se dopustil vady, jestliže jednal se ZP MV jako se žalovanou. Tou totiž podle § 69 s. ř. s. je samotná revizní komise ZP MV, vůči jejímuž rozhodnutí směřovala správní žaloba. Tato vada mohla mít vliv na zákonnost, jelikož v řízení před městským soudem za žalovanou jednala osoba s pověřením od generálního ředitele ZP MV, a nikoliv předseda revizní komise ZP MV či jím pověřená osoba. V dalším řízení tak městský soud správně určí žalovaný správní orgán a řízení o žalobě provede znovu.

[14] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto rozsudek městského soudu zrušil (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). V dalším řízení je městský soud vázán uvedeným právním názorem Nejvyššího správního soudu (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[15] O náhradě nákladů řízení rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 věta první s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. října 2025

Ivo Pospíšil
předseda senátu